

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum	Embedsmandsgruppen
Tid	3. februar 2017, 10.00 – 14.00
Sted	Aalborg Kommune, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby, lok. 158
Deltagere	Maibrit Lykkegaard, Frederikshavn Erik Skibsted, Herning Torben Mølgaard, Holstebro Henrik Damsgaard, Jammerbugt Bjarke Jensen, Mariagerfjord Arne Kirk, Morsø Lars Sandberg, Randers Claus Riber Knudsen, Rebild John Patuel Hansen, Struer Marianne Davidsen Galsgaard, Thisted Jørgen Jørgensen, Viborg Tove Nyegaard, Aalborg Michael Damm, Sekretariatet Torben Bramming Jørgensen, Sekretariatet Lars Nørgaard Bach, Sekretariatet pkt. 2 Thorsten Møller Olesen Riis, Sekretariatet pkt. 4 Niels Vedel, Sekretariatet Bendt Egede Andersen, Naturstyrelsen Himmerland (pkt. 6) Jørgen Bidstrup, Naturstyrelsen Himmerland (pkt. 6)
Afbud	Brønderslev Kommune Hjørring Kommune Ikast-Brande Kommune Lemvig Kommune Skive Kommune Vesthimmerland Kommune
Mødeleder	Michael Damm
Referent	Niels Vedel
Udsendt	8. februar 2017
Sagsnr./Dok. nr.	

Formandskab:

Vesthimmerland Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Frederik IX's Plads 1 Tlf. 9966 7000 www.vesthimmerland.dk
9640 Farsø post@vesthimmerland.dk

Næstformandskab:

Jammerbugt Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Lundbakvej 5 Tlf. 7257 7777 www.jammerbugt.dk
9490 Pandrup tm@jammerbugt.dk

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt – Pkt. 5 "Honorar til Limfjordsrådets formand og næstformand" blev udsat.

2. Havørred Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen drøfter Havørred Limfjorden projektet og opfølgningen på dette.

Baggrund:

Havørred Limfjorden fik i december tilsagn om 500.000 kr. i støtte fra Erhvervsstyrelsens Landdistriktpulje. I projektet udvikles og promoveres eksisterende erhverv relateret til lystfiskerturisme. Med udgangspunkt i 6 forsøgsområder ved Limfjorden samles lokale virksomheder i mindre netværk. I de enkelte netværk, skal virksomhederne gennem workshops udvikle nye oplevelsestilbud relateret til lystfiskerturismen.

De oplevelsestilbud, som virksomhederne udvikler, skal efterfølgende sælges som oplevelsespakker via turistorganisationernes online bookingportal, således at turister kan booke deres fiskeferie i limfjordslandet og selv sammensætte deres ferie ud fra forskellige virksomheders oplevelsestilbud.

Sekretariatet præsenterer på mødet status for Havørred Limfjorden, samt tanker og idéer for det fremadrettede arbejde.

- ***Sekretariatet udarbejder en slide til Limfjordsrådsmødet, der beskriver status for målene i det igangværende projekt.***
- ***På næste Limfjordsrådsmøde vises slides for lystfiskerturismens økonomiske betydning.***
- ***Havørred Limfjorden skal brande området / hele regionen og ikke bare fjorden.***
- ***Gerne fokus på åerne og lysfiskerparkerne også.***
- ***Herning sender rapport om å turisme omkring Karup Å og Skjern Å til sekretariatet, der videresender disse med referatet.***
- ***Havørred Limfjorden skal understøtte og supplere (add on/merværdi) til kommunens øvrige lysfiskerprojekter herunder Mariagerfjord, Skjern å / Karup å projektet, lakseprojekt i Storåen – Synergien beskrives.***

Sekretariatet har modtaget forespørgsel om deltagelse i DTU-Aqua projekt med mærkning af smolt i Simested å og Karup å. Målet er at finde ud af, hvor havørrederne trækker hen. Medlems kommunerne vil gerne bidrage til projektet (130.000 kr. til mærkning af smolt (i størrelsesorden 8.000 kr./kommune) – Frederikshavn undtaget fordi de ikke har åer til Limfjorden). Se i øvrigt vedlagte henvendelse fra LFS.

3. Klimasikring langs Limfjorden

Indstilling

Sekretariatet indstiller:

- At Embedsmandsgruppen drøfter mulighed for etablering af en klimaprojektgruppe.

Baggrund:

Sekretariatet har modtaget en henvendelse fra Jammerbugt Kommune om muligheden for etablering af en tværgående projektgruppe, der kan arbejde med kystsikring / klimasikring i regi af Limfjordsrådet.

Formålet med gruppen skal være at sikre en tværgående planlægning, erfaringsudveksling og give det politiske led en fælles platform for henvendelser til ministeren / folketinget.

Embedsmandsgruppen har tidligere haft klimatilpasningsplaner/klimarisikostyringsplaner på dagsordenen som et fast punkt med sparring, gensidig orientering og identificering af eventuelle fælles problemstillinger på "erfa-niveau".

I Limfjordsrådets vision/strategipapir er "klima" beskrevet som en anden meget aktuell udfordring, der kræver samarbejde og koordinering på tværs af kommunegrænserne. Planer og projekter med beslutninger om eksempelvis Thyborøn Kanal kan få store direkte konsekvenser for alle kommuner, ligesom løsningsvalg kan få stor indflydelse på miljøtilstanden i Limfjorden. Klima er således relevant og tæt knyttet til Limfjordsrådets øvrige virke og en videreudvikling af samarbejdet / koordineringen omkring dette tema falder naturlig i forlængelse af Rådets igangværende arbejde med miljø- og naturindsatsen.

- ***Punktet tages op på kommende embedsmandsgruppemøde, hvor Lemvig kommune inviteres til at fortælle om Life projektet C2C CC ("Coast to coast Climate Challenge").***

4. Vandrådsarbejdet i 2017.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen drøfter status for vandrådsarbejdet i 2017.

Baggrund:

Jf. regeringens Fødevarer- og landbrugspakke samt vandområdeplanerne skal Vandråd inddrages i arbejdet med at kvalificere afgrænsningen og udpegningen af vandområdeplanernes vandløb som kunstige eller stærkt modificerede.

Lovgrundlaget for vandråd i 2017 blev vedtaget af folketinget lige inden jul. Aarhus Universitet har udarbejdet kriterier for processen omkring afgrænsning af de små vandløb udpeget i vandområdeplanerne, de kriterier vil ifølge miljøministeren give et spænd på mellem 900 og 1.500 kilometer til revurdering. Det er betydeligt mindre end forventet på grundlag af udmeldinger fra den tidligere minister.

Forligskredsen har ønsket en lidt anden proces end tidligere forventet omkring kvalificering af udpegning af vandløb som kunstige og stærkt modificerede. SVANA og KL drøfter pt. vandrådsarbejdet.

Bilag:

Kommunalbestyrelserne kan kommentere på, om der er vandløbsindsatser, der er videreført fra første til anden vandplanperiode, som det økonomisk eller miljømæssigt ikke vil være hensigtsmæssigt at gennemføre. Der er ved DUT forhandlingerne ikke afsat økonomi til at løse denne opgave. Som udgangspunkt er der i medlemskommunerne ikke administrativt ønske om, at denne frivillige og ufinansierede opgave med overførte vandløbsprojekter tages op.

Der afholdes ekstraordinært møde om en måneds tid, når vandrådspakken er lidt mere konkret. Særligt fokus vil være på rammerne for arbejdet med "Kunstige og stærkt modificerede vandløb".

5. Honorar til Limfjordsrådets formand og næstformand

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter honorar til formandskabet.

Baggrund:

Med Limfjordsrådets stigende aktivitetsniveau er formandskabets opgaver tilsvarende øget. Ud over de 5 årlige møder i Limfjordsrådet er der ministermøder, styregruppemøder i projekter, diverse andre møder, oplæg på konferencer, proces- og mødeledelse i forbindelse med vandrådsarbejde, udarbejdelse af breve, artikler/pressemeddelelser m.m.

På Limfjordsrådets møde i november blev det aftalt, at Sekretariatet afklarer muligheden for at betale honorar til formandskabet.

KL's jurister udarbejder et notat om mulighederne for at give Limfjordsrådets formandskab et årligt honorar for det store arbejde der lægges i Limfjordsrådet.

Bilag:

Punktet blev udsat til næste møde.

6. KL aftale om vådområdeindsatsen i 2. planperiode

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen drøfter om SVANA's decentrale enheder relevant kan indgå i vådområdeindsatsen / VOS'en

Baggrund:

Miljøministeren og KL har indgået en aftale om vådområdeindsatsen frem til 2021.

Aftalen betyder at:

- SVANA, kan indgå i arbejdet med at etablere vådområder i regi af den fælleskommunale indsats – samt deltage i koordinering af den kommunale indsats på tværkommunalt niveau sammen med kommunerne.
- VOS'erne kan aftale med Naturstyrelsen, at NST varetager projektejerskabet inden for et interval på op til 20 % af kvælstofreduktionsmålet. NST inviteres med til det første møde i VOS'en efter aftalens ikrafttræden.
- Aftalen viderefører en klar kommunal styringsmodel. Det er kommunerne, der afgør, om SVANA's decentrale enheder indbydes til at være udførende projektere på givne projekter, som kommunerne har et fælles ansvar for.
- Udgifter til arkæologiske undersøgelser søges dækket gennem en national tilskudsordning, der administreres af SVANA.
- Parterne er enige om at sikre fremdriften i opgaverne i alle led. Det sker dels ved at aftale delmål for omfanget af N og P reducerende projekter, dels ved at aftale tidsfrister for og målsætninger for parternes indsats, og endelig ved fortsat at arbejde for flere virkemidler og effektive sags gange.
- Med aftalen videreføres den nuværende DUT aftale, som sikrer kommunerne dækning af administrative udgifter. Projekterne og kommunernes projektledelse heraf, finansieres fortsat af Landdistriktsmidler fra EU.

På Limfjordsrådets møde i november var der tilfredshed med en kommunal styringsmodel. Der var enighed om at i nogle situationer kunne det umiddelbart være relevant at inddrage lokale Naturstyrelsesenheder eksempelvis, hvis:

- Statslige arealer indgår i projektområdet.
- Forholdet mellem lodsejere og kommune er konfliktfuldt.

Det blev aftalt, at det på næste Limfjordsrådsmøde drøftes om, det er relevant at:

- NST's decentrale enheder indbydes til at være udførende projektere på projekter i oplandet til Limfjorden.
- NST's decentrale enheder efter kommunernes beslutning skal kunne deltage i møder i Vandoplandsstyregruppen.

Naturstyrelsen Himmerland deltager i punktet

Bilag:

- KL og Miljøministeriets aftale om vådområdeindsatsen frem til 2021.
- Opgaver for vandoplandsstyregrupperne
- **Embedsmandsgruppen anbefaler, at kompetencen for beslutning om, hvilke projekter Naturstyrelsen deltager i, gives til embedsmandsgruppen. Rammen for beslutningen kunne være tilsvarende princippet for gennemførelse af lavbundsprojekter (se referat af embedsmandsgruppens møde 14.07.2015):**
 - **"De fleste kommuner har selv projektansatte medarbejdere. I forbindelse med prioriteringen i forhold til at få gennemført ønskede lavbundsprojekter, er kommunernes udgangspunkt i prioriteret rækkefølge at:**

- 1. Kommunernes interesser varetages først herunder, at Kommunerne selv ansøger og gennemfører projekterne.*
- 2. Limfjordsrådets Sekretariat er projektleder på forundersøgelse og realiseringsopgaven.*
- 3. Naturstyrelsen er projektleder på forundersøgelse og realiseringsopgaven.*

Som eksempler på kommunernes interesser havde Mariagerfjord Kommune et muligt lavbundsprojekt i Villestrup Å området. I dette område er der gennemført mange projekter af Naturstyrelsen, der allerede har en god lodsejerkontakt i området - Projektet ligger derfor naturligt til Styrelsen.

Viborg havde tilsvarende et projekt, der kunne være del af et integreret Life projekt, hvilket gør et samarbejde med Naturstyrelsen om projektet hensigtsmæssigt."

- Det kunne være en mulighed at koordinere vådområdeindsatsen med det integrerede LIFE projekt Himmerland (projekt i 7 Natura 2000 områder). Naturstyrelsen Himmerland styre og koordinerer projektet. Der er dog en tidmæssig udfordring, idet LIFE projektet først starter i 2018 og dermed først er klar til ansøgninger i 2019. Mariagerfjord, Randers og Viborg ser i relation til Naturstyrelsen Himmerland som projektejer på vådområde(r) på mulighederne i "Skals Å hovedløb"-projektet, herunder om det er hensigtsmæssigt med et så stort kvælstofområde i et Natura 2000 område.*
- Der er ikke umiddelbar synergi at vinde i forhold til Naturstyrelsens andre interesseområder herunder Store Vildmose el. Nationalpark Thy m.m.*

7. NaturErhverv aftale om minivådområdeindsats

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen drøfter på baggrund af vedhæftede notat styringsmodel for minivådområdeindsatsen.

Baggrund:

I anden planperiode skal der anlægges en række kvælstofreducerende virkemidler, herunder minivådområder. Etableringen af minivådområder er central for kvælstofreduktionen til kystvande og i forhold til Danmarks opfyldelse af Vandrammedirektivet.

Det vil udelukkende være landmænd og lodsejere med jord i områder, hvor der behov for en kvælstofreducerende indsats, der kan søge støtte til anlæggelse af minivådområder.

NaturErhverv forventer, at der skal etableres omkring 1.000 minivådområder for at kunne fjerne omkring 900 ton kvælstof på landsplan. I oplandet til Limfjorden skal der fjernes 227,3 ton kvælstof med virkemidlet minivådområder, hvilket svarer til omkring 250 anlæg.

Bilag:

- Notat om minivådområdeindsatsen

- **Formandskabet fremsender brev til Miljø- og Fødevarerministeren med fokus på, at set-up omkring minivådområdeindsatsen kan forhindre målopfyldelse i forhold til vådområdeindsatsen.**
- **Forslag til en alternativ styringsmodel for minivådområdeindsatsen (udbygning af styringsmodel beskrevet i notat vedlagt dagsordenen) sendes til Niels Vedel hurtigst muligt og senest fredag den 10. februar.**

8. Kulturhistoriske interesser og gennemførelse af vandplanprojekter

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Kommunernes erfaring med ovenstående problemstilling drøftes.

Baggrund:

På sidste møde i Limfjordsrådet blev det besluttet, at Embedsmandsgruppen skal se på konflikter mellem kulturhistoriske interesser (fredninger) og gennemførelsen af vandplanprojekter (typisk spærringer) i vandløbene. Dette har nogle steder givet anledning til udfordringer i vandløbsindsatserne i forhold til fredningsnævn.

Bordet rundt med erfaringer omkring vandplanprojekter og kulturhistoriske interesser.

- **Der er eksempel på en problematisk sag fra Thisted med restaurering ved en ålekiste. Medlemskommunerne fremsender til Sekretariatet en kort beskrivelse af kendte problemstillinger og løsninger i fald disse er fundet.**
- **Sekretariatet udarbejder et notat med beskrivelse af problemstillingerne samt best practice for samarbejdet med fredningsnævne.**

9. Sekretariatets opgaver i vådområdernes realiseringsfase.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Der i forbindelse med konkrete vådområdeindsatser som minimum budgetteres med 50 timer til løsning af opgaver i Limfjordsrådets Sekretariat.

Baggrund:

På Embedsmandsgruppens møde 18. marts blev det besluttet, at Sekretariatets koordinerende rolle understøttes, og at Sekretariatet runder sender en mail om, hvilke møder og opgaver som Sekretariatet som minimum skal deltage i, samt hvilke type info der skal videregives til Sekretariatet.

På virkemiddelgruppens møde 4. maj blev det aftalt, at Sekretariatet i møder vedr. realiseringer deltager, når NaturErhverv holder møde med kommunerne (opstartsmøde). Sekretariatet er endvidere fasiliterende iforbindelse med den indledende dialog med landbruget. Ved egentlige opstartsmøder, hvor lodsejerne er med, er det op til de enkelte kommuner at vurdere, om det er en fordel, at sekretariatet deltager bl.a. afhængig af, hvordan arbejdsfordelingen er tænkt for det videre arbejde.

Sekretariatet bruger som aftalt på embedsmandsgruppens møde 26. august endvidere økonomimedarbejdetimer og har opgaver vedr. præsentation af projekterne på hjemmesiden m.m.

Sekretariatet fortæller på mødet om perspektiverne i droneoptagelser af vådområder m.v.

Udsat til næste møde.

10. Vådområdeindsatsen (VOS-pkt)

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Orientering om status for N- og P-vådområdeindsatsen tages til efterretning.

Baggrund:

Sekretariatet orienterer om status for N- og P-Vandoplandsplanerne.

- ***Der vil fremadrettet være et øget fokus på fremdriften af vådområdeindsatsen med delmål, der skal overholdes.***
- ***Der var enighed om at fastholde et fokus på, at der årligt gennemføres forundersøgelse og realisering for det antal ton kvælstof, der er forventet jævnt for VOP'erne. Hvis projekter udskydes skal der findes alternativer.***

11. Plastaffald i Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen drøfter målrettet indsamling af plastik fra fjorden.

Baggrund:

De senere år er fokus på plastaffaldsproblematikken i havene øget. Bl.a. har KIMO længe haft problematikken på dagsordenen.

- ***I forhold til at være dagsordenssættende og fremme / iværksætte tiltag omkring især mikroplast, vil det være relevant at få startet projekter. Der kunne ses nærmere på mikroplast i muslinger fra fjordhaverne.***
- ***Det kunne være relevant at samarbejde med KIMO. I KIMO sammenhæng fylder mikroplast meget.***
- ***Punktet tages op igen på kommende embedsmandsgruppemøde.***

12. Udarbejdelse af årsberetning om vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Udkast til årsberetning om vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden godkendes af Embedsmandsgruppen.

Baggrund:

Det er tidligere besluttet, at der årligt udarbejdes en sammenhængende overblik over status for vandplanindsatserne i oplandet til Limfjorden. Årsberetningen udarbejdes med henblik på:

- Løbende orientering af Limfjordsrådets politikere om arbejdet og de kommunale udfordringer i projekterne.
- Dokumentation og synlighed vedr. fremdriften i den store indsats kommunerne leverer i forbindelse med implementeringen af vandplanerne. Denne er vigtig i forbindelse med drøftelser om vandplanernes setup og indsatser, herunder:
 - Dialogen med KL.
 - Dialogen med Fødevarerhverv / Naturstyrelsen og Limfjordsrådets dialog med de nationale politikere om økonomi, ressourcer, faglige problemstillinger, interessentudfordringer m.m.
 - Dokumentationen af og informationen om især vandløbsindsatserne er endvidere en vigtig del af fortællingen om, hvorfor det er godt at fiske havørreder i Limfjorden.

Oplysninger om status for vandløbsindsatserne er hentet ved teknikergruppen.

Bilag:

- Udkast til årsberetning om vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden eftersendes/udleveres.

Indstilling godkendt.

13. Opgaver og bemanning i Sekretariatet

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter bemanning og opgaver i Sekretariatet.

Baggrund:

2017 ser ud til at byde på en del nye arbejdsopgaver for Sekretariatet. Ikke mindst vandrådsopgaven forventes at fylde en del i første halvår 2017, dog afgrænset til dette.

Sekretariatet er udfordret mandskabsmæssigt i forhold til de opgaver, der ligger pt. – Arbejdsplanen bliver gennemgået på mødet.

- ***Det er ikke muligt at finde mandskab i medlemskommunerne, der kan supplere Sekretariatet.***
- ***Sekretariatet finder en løsning i samspil med Aalborg Kommune.***

14. Kommende møder i det politiske forum.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter næste møde i Limfjordsrådet.
- Embedsmandsgruppen drøfter afholdelse og indhold i en temadag om helhedsbetragtninger i vandplanarbejdet.

Baggrund:

Næste møde i Limfjordsrådet afholdes 10. februar 2017 på KulturCenter Limfjord i Skive – Mødet starter kl. 9.00.

Foreløbige dagsordenspunkter er:

- Godkendelse af dagsorden
- Havørred Limfjorden
- Honorar til Limfjordsrådets formandskab
- KL aftale om vådområdeindsatsen i 2. planperiode
- NaturErhverv aftale om minivådområdeindsats
- Kulturhistoriske interesser og gennemførelse af vandplanprojekter
- Udarbejdelse af årsberetning om vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden.
- Vådområdeindsatsen (VOS-pkt)
- Presse.
- Orientering/Bordet rundt.
 - Status på Fjordhaveprojektet
 - Status på Stenrevsprojektet
- Eventuelt

Der har fra formandskabet side været efterspurgt afholdelse af en temadag om helhedsbetragtninger i vandplanarbejdet.

Indstillingens pkt. 1 blev godkendt.

- ***Punkt med "Honorar til Limfjordsrådets formandskab" udskydes fordi KL notat ikke er klar.***
- ***Der vil også blive orienteret om formandskabets møde med Aage V. Jensen Naturfond***
- ***Drøftelse vedr. afholdelse og indhold i en temadag om helhedsbetragtninger i vandplanarbejdet blev udskudt.***

15. Orientering/Bordet rundt.

- Status på stenrevsprojektet
- Status på fjordhaveprojektet

Der var ikke punkter under Orientering.

16. Eventuelt

Der var ikke punkter under "Eventuelt".